Projekt Jazyk sousedů od začátku

Aktivity metody jazykové koupele, které se jazykovým průvodcům*kyním v praxi osvědčují

Hra na schovávanou

Popis: Účelem hry je schovat se tak, aby vybraný hledající schovaného nenašel a naopak schovaný se dostal na místo („pikolu“), kde hledající na začátku se zavřenýma očima odpočítával předem smluvené číslo. Zbytek zúčastněných se za dobu jeho počítání musí schovat a hledající až dokončí odpočet (…končící slovy: „*Před pikolou za pikolou nikdo nesmí stát nebo nebudu hrát*“) se vypraví hledat schované. Schovaní se snaží dostat nepozorovaně k pikole tak, aby je hledající neviděl. Tedy vidí-li hledající schovaného běží ho „zapikat“, tím že se dostane k pikole dříve než schovaný (obvykle pronese: „*Deset dvacet*, jméno schovaného“).

Varianty: Hráč, který je hledajícím ve své skrýši objeven, mu pomáhá s hledáním ostatních (zrychlení hry).

Poznámka: Pravidla jsou stejná pro obě země, je tedy výhodou, že děti již hru znají.

Dostihy

Popis: Účastníci vytvoří kruh ve stoje, vsedě, nebo jsou ve dřepu. Předem se vysvětlí jednotlivé figury (levá a pravá zatáčka, překážka, vodní příkop, tribuna, fotografové atd.). Poté všichni účastníci rytmicky tleskají do stehen a napodobují tak koňský dostih. Předvádějící postupně zvyšuje tempo a dává skupině průběžné pokyny (střídavě německy a česky) k jednotlivým gestům:
Doleva | links, doprava | rechts, rovně | geradeaus - celé tělo se nakloní na příslušnou stranu
skok | Sprung - naznačení skoku rukama
tribuna | Tribüne - "oooooh"
fotograf | Fotograf - pantomima, která fotí
hotdog | Hotdog - "ham ham ham" + pantomima konzumace
cíl | Ziel - ruce nahoru, konec hry, na samém konci

Varianty: Dámská a pánská tribuna, děti | děti, sklápěčky | sázkaři, v písku | po písku (tleskněte hřbetem ruky jemně do stehen), dvojskok | dvojitý skok atd.
Místo předklonu do stran můžete tleskat rukama do stehen souseda (v případě potřeby berte v úvahu obavy pubertálních účastníků).

Poznámka: Vzájemná blízkost -> zábava z kontaktu. Velmi flexibilní hra: vhodná pro všechny velikosti skupin a konstelace (pro dvounárodní skupiny lze příkazy míchat i v obou jazycích). Jakoukoli slovní zásobu lze rozšířit, lze ji kdykoli použít jako WUP.

Povolání

Popis: Na obrázcích jsou různá povolání. Nejprve se s dětmi zopakuje, jak se řeknou česky a německy. Pak se dají obrázky doprostřed kruhu, aby je všichni viděli. Jazyková průvodkyně poté vyndá velkou tašku plnou různých předmětů. Každé dítě si postupně vytáhne jednu věc a zařadí ji ke správnému povolání. Někdy je i vícero možností. Když si někdy neví rady, tak mu ostatní pomáhají.

Varianty: Dá se aplikovat i na jiná témata, stačí si jen připravit jiné předměty.

Od Pavlíny Kellerové: počítání – říkanka o prstech

Popis: Říká se říkanka a u toho se ukazuje (v závorkách).
"*Všechny moje prsty,* (ukazováček druhé ruky ukazuje na druhou otevřenou dlaň s pohybujícími se prsty)
schovaly se v hrsti, (pohybující se dlaň se sevře druhou dlaní do pěsti)
spočítat je umím hned, (ukazováček ukazuje na jednotlivé prsty na druhé otevřené dlani, jakoby je počítal)
jeden, dva, tři..." (postupně se ukazují jednotlivé prsty ze sevřené dlaně, či dlaní, podle toho do kolika počítáme).

Poznámka: S počítáním je vhodné začít nejprve s menším číslem (např. do pěti). Po pár návštěvách pak přidávat až do deseti. V praxi pak děti ukazují např. na hrnečky, které mají k snídani, anebo když počítají kolik jich je.

Myšičko myš, pojď ke mně blíž

Popis: Jedná se o dětskou pohybovou hru, kde jeden hráč je kočka a druhý myš. Myš se schovává a kočka ji honí. Hra obvykle začíná tím, že děti vytvoří kruh a myš se schová uvnitř. Kočka pak myš hledá a honí, přičemž se ostatní děti mohou zapojit a pomáhat myši tím, že zvednou ruce a vytvoří "bránu", kterou myš může proběhnout, ale kočka ne. Cílem hry je, aby kočka myš chytila.
Pravidla hry: Vyberou se dva hráči, jeden jako kočka a druhý jako myš. Ostatní hráči se postaví do kruhu a chytnou se za ruce. Myš se schová uvnitř kruhu a kočka je vně. Kočka volá na myš: "Myšičko, myš, pojď ke mně blíž". Myš odpovídá: "Nepůjdu, kocourku, nebo mě sníš!" Po odpovědi myši, děti zvednou ruce a vytvoří bránu, kterou myš může utéct z kruhu a kočka ji honí. Kočka se snaží myš chytit. Myš může probíhat kruhem, ale děti by měly zvedat a spouštět ruce, aby kočce bránily v průchodu. Hra končí, když kočka myš chytí. Poté se role obvykle vymění a vybírají se noví hráči.

Varianty: Hra může mít různé modifikace, například s více kočkami a myšmi, nebo s různými způsoby, jak se myš a kočka mohou pohybovat.

Oheň, voda, kroupy

Popis: Jazykový průvodce*kyně udává dětem v časovém limitu pokyny, co zrovna v danou chvíli mají dělat. Pokyny:
oheň - děti si lehnou na zem
voda - děti vylezou na nějaké vyšší místo
kroupy - děti se schovají

Když účastník*ce nestihne splnit úkol v časovém limitu, udělá místo toho např. 10 dřepů.

Varianty: oheň - děti udělají holubičku
mraveneček - děti si lehnou na záda a kmitají končetinami
led – děti musí ztuhnout alá stronzo
písek – podobně jako voda
žvýkačka – děti se někam přilepí (např. na zeď)

Poznámka: V němčině tuto hru děti znají jako Feuer-Wasser-Sturm a hraje se obdobně.

Další tipy od jazykových průvodkyň*ců v projektu

- Plyšák nebo maňásek jakožto postava zprostředkující situace, emoce apod.
- Online Uno duo https://www.unoduo.cz/ - tajenky, kvízy, bojovky; písničky, ke kterým se doma malují i obrázky. Např. písnička Krávy krávy jak si vlastně povídáte…
- Jakékoliv hledání předmětů po třídě/zahradě na dané téma. Možno různě variovat.
- Pracovní činnosti – děti něco tvoří a jazyková průvodkyně u toho pojmenovává předměty a činnosti, které se dějí.
- Soutěže různého druhu.
- Výuka pohybem od jazykového průvodce Jiřího Vosyky – brožura v příloze této sbírky

Výběr dalších aktivit a tipů ze specializačních školení pro projekt

Hexe und Besen

Ich bin die kleine Hexe Youtube video

Ref: Hey hop hop hop, Hey hop hop hop
Hey hop hop hop ,Hey hop hoooop

Ich bin die kleine Hexe
und trage XXX (barva) Schuh.
Ich reit auf meinem Besen
und sing ein Lied dazu.

Navazující aktivita na Hexe und Besen

Čarodějnice lítá na koštěti a za písničky schovává předměty pod deku: Hexe, Besen, Decke, Spinne (max 5 předmětů pro předškoláky)
Die Hexe ist futsch
Die Spinne ist futsch
Die Decke fliegt weg
Der Besen fliegt weg

Zoubky (aktivita při čištění zubů)
Čistím zoubky, umývám,
žádný z nich nevynechám
– nahoře, dole, vepředu, vzadu, dolní a pak horní řadu…

Židle v prostoru – ZOO/statek

Popis: Děti stojí v kruhu každý před svou židlí – kromě jednoho, který má masku zvířete. Děti se volně pohybují po kruhu a na „Připravit, pozor, start" se zvířátko snaží zasednout volnou židli. Pokud se mu to podaří, tak hraje zase další zvířátko.

Říkanka na zvýšení pozornosti

Poslouchej (animátor si ukazuje na uši)
pozor dej (zvedne ukazováček)
na mě se (ukáže na sebe)
podívej (z pěstí udělá dalekohledy na oči)

Já jsem

V kroužku – ahoj, já jsem / ty jsi – představování v kroužku
Já jsem pes, kočka, myš , kůň – využití masek
Alternativa pro mladší děti: To je ...(ukazujeme všichni na jednoho z kamarádů a připojíme jeho jméno, poté projedeme všechna jména).

Barvy

Děti mají různé barvy, 4-5 barev, vždy nějaké děti mají stejné barvy
Krájíme, krájíme,
mícháme, mícháme – vytáhneme barvu a děti se stejnou barvou mění místo
Sbíráme barvy, pořád opakujeme kolem dokola.

Počasí

Házení kostkou s obrázky počasí, gesta, děláme společně gesta podle počasí, které padne na kostce.

Vláček

Tvoříme vláček, postupně přibíráme děti a pohybujeme se jako vlak prostorem, při tom zpíváme všichni společně:
Jede vláček, jede krajem, my si na vlak také hrajem.
Jeden vagón, druhý, třetí nastupujme milé děti.
Pára syčí (všichni: "sss"), *vláček houká* (všichni: "hů, hů")
pan průvodčí z okna kouká (každý jednu ruku na čelo)
š, š,š, hů vláček už je v tunelu (děti mohou prolézt pod stolem)

Rozcvička skřítek

Neslýcháno neslýcháno,
nevídáno nevídáno,
skřítek cvičí každé ráno.
Nejdřív nohy protahuje, do výšky se natahuje.
Potom dřepy dělá, skřítek ten je pilný jako včela.

Pohybová hra k Morgenkreis/ranní aktivitě, kde se dobře uvedou nebo procvičí slovesa v němčině
Děti stojí v kruhu, jeden dobrovolník/dobrovolnice stojí ve středu tohoto kruhu (Peter/ Petra):
Poté zpívají všichni:
Ein lustig Peter/eine lustige Petra bin ich
und bin dabei so froh
und wer was von mit lernen will,
der macht es eben so:
Poté udělá nějaký pohyb/gesto (podle obrazků činností, co jsou v tom kruhu na zemi - např. klatschen, winken, setzen, aufstehen, essen, tanzen, Zähne putzen, musizieren). Přitom jej ostatní napodobují a zpívají: *rulaa, rulaa, rulaa, rula, rula, laa*. Dítě se vymění s někým jiným a písnička se opakuje.

Německá říkanka k obědu

Ich bin die Raupe Nimmersatt,

die immer großen Hunger hat
und wenn sie was zu essen sieht,
dann sagt sie:
Guten Appetit.

Hippel die wippel,
die Wurst hat 2 Zippel.
Der Schinken 4 Ecken,
darum lasst es uns schmecken.

Es war einmal ein Krokodil,
das fraß und fraß unheimlich viel.
Es schmatzte und schmatzte " mtzmtzm
bis es endlich platzte

Wenn wir beinander sitzen,
nicht mehr durch die Stube flitzen,
schnuppern wir die Essenszeit
und die Löffel sind bereit.
Wer noch laut (klidně zesílit hlas:) *war, ist jetzt still*
weil er nun essen will.

Viele kleine Fische schwimmen jetzt zu Tische,(dlaně spojit do rybího ocasu)
reichen sich die Flossen,(děti si podají ruce - pokud to u stolu jde)
denn sie haben beschlossen,
Jetzt nicht mehr zu blubbern, stattdessen jetzt zu futtern.
Guten Appetit!

Česká říkanka k obědu

Pusa mlčí (dlaně před pusu)
ruce v klidu (ruce do klína)
máme my to tichou třídu (ukazováček před ústa).
Pro oběd/snídani/svačinu si dojdeme
jenom šeptat budeme.
Dobré chutnání
děkujeme za přání".